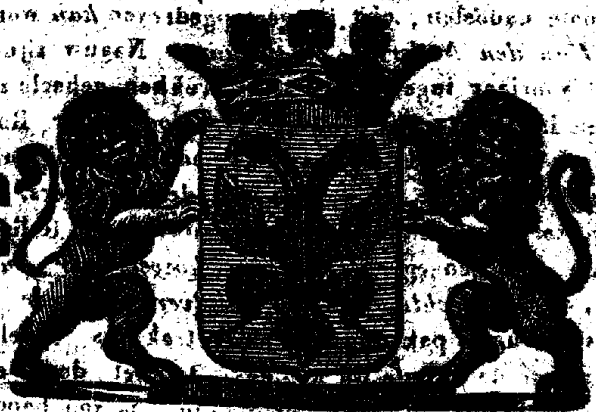

ARNHEMISCHE COURANT.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal weke wordt uitgegeven, is vijf schillingen per maand, of vijf en twintig schillingen per jaer, in de afte maanden.

ZONDAG 4 APRIL.

De prijs der Advertentiën is, van een lijn bij regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

De hoofde van het Paaschfeest wordt er aanstaanden Dingsdag geene Courant uitgegeven.

De heer VAN RADERS op Curaçao.

Wij hebben in ons land te veel onder-
vinding van geusurpeerde reputatiën, dan
dat wij tot heden reeds in voorraad met
andere bladen lofzangen hebben meenen te
moeten rangen over den tegenwoordigen
gouverneur van Suriname, den baron
VAN RADERS. Wij hadden veel van
zijn ijver als gezaghebber van Curaçao
gehoord, maar, wanneer wij naar de re-
sultaten vroegen, schenen zij ons geene.
Ruim twee maanden geleden ontvingen
wij uit Amsterdam eenen brief van ie-
mand, die door eigen oponthoud en be-
trekkingen met den toestand der kolonie
volkomen kon geacht worden bekend te
zijn, en aan wiens oude liefde voor die
gewesten het leed deed te zien, hoe ver-
keerd het bestuur aldaar hier te lande
behoort te zijn. Dit oordeel was geens-
zins gunstig voor het bestuur van den
heer VAN RADERS, en voorspelde voor Su-
riname weinig goeds. Die brief was te
lang om hem in onze kolommen op te
nemen, wij geloopen echter, dat het
van te veel belang is, nadat men zo lang
de handelingen van den nieuwen gou-
verneur van Suriname in het schoonste
voord heeft, ook hare schaduw-
zijde te zien; wij zullen dus het een
en ander uit dien brief overnemen, welks
schrijver te meer geloof verdient als hij
ons meldt, geene enkele persoonlijke ver-
ongelijkheid aan den heer VAN RADERS te
weten te hebben, maar die integendeel
de hoofde van verscheidene persoonlijke
aanklagen tegen hem vermelden, en hem
de taak om onze Westindische koloniën
tot vollen bloei te brengen, mits hij eenen
geheel anderen weg insla dan in de vroe-
ger door hem bestuurde koloniën.

Het is ook hier het stelsel der bu-
rocratie, veelschrijverij, en centralisa-
tie van de handelen der koloniën
klaar. In de twintig jaren vóór
de benoeming van den heer VAN RADERS
hadden de koloniale gezagvoerders van
Curaçao zich op niets anders toegelegd
dan op de uitbreiding van het bureau-
kratische stelsel; de regering rigtte er
uitgebreide sterkten op, welke eene tal-
rijke bezetting zou bezetten: wat kon dit
baten zonder zeemagt? Waartoe dit, al-

les? Curaçao was, sedert de vernietiging
van den Nederlandschen handel op de
Westindien en terwijl Nederland geene
vloten bezit om die in die wateren te doen
laten, voor het rijk van geen het min-
ste nut. Welke reden kon er dan be-
staan, om het volk met de ontzettende
kosten tot onderhoud van een en ander
te bezwaren? Deze drukten de bevolking
bovenmate; ten einde die klagten zich
niet luid zouden laten hooren, legde men
de drukpers aan banden, maakte de ko-
loniale vertegenwoordiging tot een scha-
duwbeeld van hetgeen zij behoorde te
wezen en vernederde regterlijke en an-
dere ambtenaren tot slaafsche dienaars
van het bestuur, van wiens wenk hun
ontslag geheel afhing. Aldus betaalde Ne-
derland jaarlijks meer dan f 450,000 om
zijne Curaçaasche broeders in slavernij te
houden en eene van zijne oudste Over-
zeesche bezittingen te ruïneren.

Na twintig jaren onder dat stelsel ge-
zucht te hebben, scheen er voor het be-
klagenswaardig volk van Curaçao een
straal van hoop op eene betere toekomst
door te breken. De toenmaals in func-
tie zijnde gezaghebber, een suffende
griffiaard, zonder geschiktheid of bekwaam-
heid, zou aftreden, en dat tijdstip werd
vooruitgezien door één dier mannen, aan
welke de Voorzienigheid de gave heeft
verleend om of de weldoeners of de ka-
stijders des menschedoms te zijn. In de
kracht des mannelijken leeftijd, met een
helder, geosfend verstand, beschaafden
geest en bij uitmendend geschikt om
te bevelen, was de toenmalige majoor A.
van der Meer, op wien geheel
Curaçao de hoop was om hulp en
redding uit zijn wec. Men hoopte men
zou het heirleger van volstrekt nutteloo-
ze beambten worden afgedankt en ter
beschikking van den minister van koloniën
gesteld; nu zou het bureaukratische
stelsel vervangen worden door een, het-
welk de ingezetenen het regt en de magt
zou geven om eene behoorlijke mate van
invloed uit te oefenen op de wetgeving
van het land hunner inwoning; nu zou
het bedrag der belastingen ten min-
ste voor drie vierden worden vermin-
derd; nu zouden landbouw, handel en
nijverheid van de hen knellende banden
ontheven, aan de drukpers vrijheid ge-
laten worden, om den publieken geest te

helpen ontwikkelen, de bestaande mis-
bruiken aan te wijzen; nu zou de kolo-
nisatie aangemoedigd, regt en gerechtig-
heid voorgestaan worden, enz.

In plaats van deze alleen geschikte
redmiddelen, behield de nieuwe gouver-
neur niet enkel het oude stelsel, maar
breidde het nog verder uit en ging zich
bezig houden met landhuishoud-
kundige proefnemingen, ten einde een
stelsel van kultuur in te voeren, hetwelk,
met gelden van de bevolking en van de
natie in het algemeen bekostigd, ten voor-
deele zou strekken van 's rijks schat-
kist. Hoe was het mogelijk, dat de heer VAN
RADERS, aangenomen zelfs dat Curaçao voor
eenigen tak van kultuur in het groot ge-
schikt is, zich in ernst vleide het tot der
bevolking daarmede te kunnen verbete-
ren, dat hij het gouvernement in compe-
titie bragt met den planter? Het gouver-
nement, hetwelk zich het geld tot het
uitoefenen van den landbouw door de
planters laat betalen en hetwelk zich de
magt heeft toegeëigend den planter zoo
veel belasting te laten betalen als het ver-
kiest; hetwelk daarenboven de prijzen
van eenig artikel van kultuur zoo laag
kan stellen als het goedvindt en hetwelk
den planter allerlei veranderingen in den
weg kan leggen, zoodra deze voorspoe-
diger in zijne ondernemingen is? Het is
nauwelijks te gelooven. De heer VAN RA-
DERS bewees, echter, spoedig, dat het hem
ernst was. Ten koste van buitensporige
sommen, welke wel nimmer geheel be-
kend zullen worden, werden er gronden,
dikwijls van zeer geringe waarde, zoo
als Plantersrust — hetwelk aan de schoon-
moeder van den gezaghebber toebehoor-
de — aangekocht. Die gronden wer-
den door gouvernements-werklieden (sol-
daten) ontgonnen en beplant: katon,
tabak en andere zaden, ropalplanten,
cochenille-insecten, merino-schape-
n werden uit Spanje en andere landen aange-
bragt. Er werden Artesiaansche en andere
putten gegraven, ploegen en noria's inge-
voerd, zoutpannen aangelegd, eene vleesch-
hal gebouwd, enz. enz. Dit alles strekte
slechts ten behoeve van het gouvernement,
desh — het moet gezegd worden — de heer
VAN RADERS verzuimde daarom de bevolking
niet. Geenen planter, dien hij gelegenheid
had te spreken, ontsnapte eene voorle-
zing over de nieuwe kultuur, eene op-

...ing der gebreken van de oude, een schitterend tafereel van de voordeelen zijner ontwerpen en eene vaderlijke vermaning, om naar het land te gaan en dezelve zonder verwijl in praktijk te brengen. De *Curacaosche Courant*, dat doode blad, gewoonlijk met niets dan publicatiën, advertentiën, berigten, betreffende Siberië en Afghanistan, of vertellingen uit oude almanakken opgevuld, teemde nu van landhuiskundige verhandelingen; daarover werden ook brochures verspreid, zilveren bekens werden uitgelooft, — om kort te gaan, de heer VAN RADERS legde eene veerkracht en eenen ijver aan den dag, welke de hoogste bewondering zou hebben verdiend, indien zij voor verstandiger plannen waren aangewend, maar die nu, daar het plan, om Curaçao tot eenen gouvernements-tuin te maken, blijkbaar tot volslagen verderf van de planters moet strekken, niet dan grievend leedwezen kunnen opwekken bij elk, die den ondergang der Overzeesche bezittingen van den staat met bitter leedwezen gadeslaat. Men liet het volk heden katoen, morgen tabak, overmorgen aloë, een dag later nopal planten, maar waar het voornamelijk op aankwam, — de zedelijke kracht der bevolking op te wekken, te voeden en te veredelen, daaraan dacht de kolonel VAN RADERS in zijne proefnemingen geen oogenblik.

Buitenlandseke berigten.

PRUISSEN.

Berlijn, 30 maart. Hoe meer de 11de april nadert, hoe veel te meer wordt de verwachting des publieks omtrent het gedrag der afgevaardigden op den verscheiden landdag gespannen. Of veel of wel weten, welke houding zij zullen aannemen, wordt, vooral uit hoofde van het groote getal (600) der leden, nog al eenigzins betwijfeld. Intusschen kan men, op goede gronden, verwachten, dat er ook bij onderscheiden leden des landdags eenheid van insigten en doel bestaan zal. Men hoort, namelijk, van adreessen aan afzonderlijke afgevaardigden van wege gedeelte kies-districten, van bijeenkomsten van afgevaardigden en kiezers en van onderlinge wisseling van meeningen tusschen de afgevaardigden van geheele provincien. Vergelijkt men de verschillende berigten met elkander, welke hier in omloop zijn, en de meeningen, welke gaant, gelijk mede de besluiten, welke — naar men zegt — genomen worden, dan mag men vertrouwen, dat er zich eene welgegronde overtuiging vormen zal, die voor de meerderheid der afgevaardigden tot richtsnoer zal kunnen strekken. Naar hetgeen men vernoot, is de kwestie der competentie het punt, waaraan alle meeningen draaijen; zij kan, dankt ons, ook niet verbijgaan worden, want zij vloeit uit de tegenspraak voort, welke, onloscheurbaar, tusschen oude en nieuwe wetgeving bestaat. Deze tegenspraak maakt de vraag der competentie onvermijdelijk. Het is te hopen, dat de afgevaardigden, en de koning het zijne gedaan heeft, niet achterlijk blijven en de formale vereenigingen van alle acht provinciale landdagen dankbaar (?) waarderden en aannemen zullen. Zij is de grondslag, waarop het werk der constitutie verder moet voortgezet worden.

Onder de punten, welke aan den verscheiden landdag zullen worden toegeleid, neemt men ook eene aansienlijke verhoging van de belasting op den sterken drank, ten einde de vermoedelijke te korten te dekken, welke de verrijking der belasting op het goud en zilver en der klaren belasting in eene belasting op het inkomen mogt te wege brengen. Intusschen is de belasting op den sterken drank, nadat dezelve reeds eenmaal zonder voorkennis of goeddenken der standen aansienlijk is verhoogd ge-

worden, thans reeds zoo drukkend, dat zij, zonder groote nadeelen, niet langer opgedreven kan worden.

Van den Nederland, 30 maart. Naauw zijn wij het voorjaar ingetrokken, of er trekken geheele zwermen landverhuizers onze streken door naar Rotterdam; maar zelfs nu ook komen er wonderlijke klagen in over de inscheping der reizigers. Alle landverhuizers klagen daarover, dat men er te Rotterdam niet genoeg op let, voor hoeverlen er ruimte is, maar slechts, hoeveel landverhuizers er zijn. Als handige pakt men de arme trekkers op elkander, en de ruimte op het dek, tot het doen eener kleiner heer- en weder-wandeling, is zoo beperkt, dat men schier geene plaats voor uitwijken heeft. De geheele ruimte is met het huisraad der landverhuizers bezet, zoodat, het eer hen, die zich in de frissche lucht wat willen verkwikken, geene gelegenheid daartoe bestaat. Te Bremen en Hamburg is bij de waf bepaald, hoereel landverhuizers een schip mag opnemen; neemt het er meer op dan de wet gedoogt, som komt de politie te hulp. Men hooren dan ook van deze verkeerde klagen nooit; alleen de door het "Adels-Verein" naar Texas vervoerde landverhuizers, welke te Bremen scheep gingen, hieven gelijke klagen aan. De geheele fout ligt daarin, dat alle Duitseke regeringen de landverhuizers, zoodra zij hare toestemming hebben, niet meer als zonen des vaderlands beschouwen en zich niet verder om hen bekommeren. Geen consul, geen gezant handhaaft in het buitenland de rechten der landverhuizers; de ongelukkigen zijn gelijk de joden, de paria's; zij zijn zonder vaderland, zonder bescherming, zonder rechten prijs gegeven aan hun noodlot en de golven. Daarbij komt nog, dat men zeer zultig is met het innemen van drinkbaar water. De waterbakken zijn slechts ingerigt voor een gewoen getal passagiers; door de overbevolking eens schips met landverhuizers ontstaat er, bij den minsten tegenspoed in de vaart, ondanks de grootste spaarzaamheid in het uitdeelen des waters, gebrek daaraan. Wanneer nu, gelijk dit gewoonlijk het geval is, ook de spijze ontbrekend wordt, of verval gebrek aan brood ontstaat, ademat de passagier zich met gezanten rieszch en koffij of thee moet tevreden stellen, dan zijn ziekten onvermijdelijk. Dit heeft de Amerikaansche regering ingezien en eene straf gesteld op alle overbevolking der transportchepen met landverhuizers, daar dikwijls eenderde, altijd, echter, het zesde deel der zee aangekomen landverhuizers ziek en zwak was, en, in plaats van de reis naar het binnenland te kunnen voortzetten, eerst weken lang op de landings-plaats ziek lag en de medegebrachte gelden aan godesdiener, apotheker en ommeesten afleide. In stede van zich nu het een en ander in eigendom te kunnen verschaffen, moesten geheele huisgezinnen zich als daglooners verhuren en dit alles, dewijl men hen op het schip zoo bekrompen heeft ingepakt. Ongelukkig zijn, echter, de watten van Amerika ligt te ontdeiken. Er blijft meer niets anders over, dan een herel uit te lokken, waarbij een toegift op de inscheping gelast wordt, hetgeen niemand meer in hunne magt hebben dan de consuls in de residentie, zoo lang de Nederlandsche regering niet goedvint, vaste bepalingen op dit stuk tot stand te brengen. Van de jaarlijks landverhuizende 80,000 (!!) Duitschers gaan er ten minste 10,000 over Rotterdam, waarvan wederom een zesde gedeelte van zijne vooruitzichten voor de toekomst beroofd wordt, indien de verschillende regeringen ook het lot dier ongelukkigen niet gunstigen.

ENGELAND.

Londen, 30 maart. De Iersche pangeleggheden zijn bijna het enige, dat Parlement en publiek blijft bezig houden. Bij de Lords heeft eerstisteren avond eene woordenwisseling plaats gehad tusschen graaf Devon en lord Brougham, van welke de eerste de Iersche landeigenaars pogende te verdedigen tegen de beschuldiging van den laatste, die beweerdde, dat zij de overgezonden onderstands-gelden deden gebruiken om de behoeftigen bij duizenden uit Ierland naar Engeland over te scheepen. Ondanks het aangevoerde bleef lord Brougham bij zijne verzekering.

Twee andere punten, waargover getuist wordt, en die op dezelfde dag, ter gelegenheid van het in-comité-gaan over de Iersche onderstands-wet, bij de gemeenten ter sprake gekomen zijn, betreffen het afdanken van een vijfde deel der aan publieke wer-

ken bezig gehouden worden behoeftigen, tot hetwelk men in Ierland gekomen is, en den landbouw de arbeidende handen, welke hij in het tegenwoordig seizoen dringend noodig begon te krijgen, terug te geven; en het verkrijgen van eene opgave der sterfte in dat eiland. Tot het erlangen van zoodanige bepalingen zijn daar hen, die er op aandringen, eene schiedden roepingen gedaan, welke de ministers ontoereikend geacht hebben. Op grond van dezen tegenstand worden zij thans met het oogmerk beticht, dat zij het bedrag dier sterfte verdonkeren willen.

— J1. zaterdag is er groote receptie bij de koningin geweest op het paleis van St. James. Graaf Schimmelpenninck, de Nederlandsche gezant, en de heer Stratenus, raad van legatie, waren daarbij tegenwoordig. Eerstgemelde heer is zondag naar 's Gravenhage vertrokken. Tegen het einde der volgende maand wordt hij terug verwacht. Gedurende zijne afwezigheid zal de heer Stratenus de zaken van het gezantschap waarnemen.

— De Britsegenen van Londen hebben zich den 30sten 11. met een zonderrug en tevens een spel kunnen vermaken. Door den heer Hughes, eigenaar van een spel, waarin voorstellingen gegeven zullen worden, niet alleen van evolutien met paarden, maar ook met kameelen en olifanten, is van af het station van den spoorweg van Birmingham tot aan de straat Farringdon, waar de voorstellingen gegeven zullen worden, een rijke Oostersche optogt gehouden. Geheel op zijn Oostersch ingerigt, was de zelfde aldus saamgesteld: 10. het opperhoofd; op een rijk opgetuigd paard gezeten; 20. een prachtige Oostersche wagen van 21 met hoog, getrokken door 4 kameelen met vergulde tuigen; 30. twee rijke wagens, ieder door 2 kameelen getrokken; 40. vier groote fourgons, ieder met 2 paarden; 50. eene groote Britsische wagen, getrokken door 2 olifanten, op zijn Oostersch opgetuigd; 60. het bij zonder rijtuig van den eigenaar, den heer Hughes, waarin mevrouw Hughes, met haar gezin; 70. acht amazonen te paard; 80. tien bagasje-fourgons; 90. de heer Hughes, in een rijtuig met 4 paarden gespannen; 100. een groot parade-rijtuig; 110. acht Britsische huizen, door groote aan de hand geleid; en eindelijk 120. een ontzettend groot rijk op zijn Oostersch opgetuigd kameel besloten.

Ontzettend was de menigte toeschouwers, die zamengestroomd was tot het bewonderen van dezen optogt, die al de pracht en statie van den lood-majoor, waargover hij den eerz. Minister gaat afleggen, of zelfs van de koningin, waargover zij de City bezoekt, verre achter zich laat.

FRANKRIJK.

Parijs, 30 maart. In de bijting van heden heeft de Kamer der Afgevaardigden de discussie voortgezet over het wetsontwerp, betreffende de amendementen en de zelfde ten einde gebracht; hetgeen de stemming over deze wet, bij vertrek van den post, nog niet was geschied. In deze bijting heeft ook de minister van Financiën een wetsontwerp aangeboden over de talen ten

De Parijs wil weten, dat de onderhandelingen tusschen de bank van Frankrijk en de Russische schatkist, wegens den aankoop van renten, nog niet definitief tot stand is gekomen; het is, namelijk, de vraag, of de bank van Frankrijk, geboden van de Russische bank, de heer Baring, de ratificatie der Russische regering zal erlangen; hierbij zoude men echter al ligt moeilijkheden kunnen ontmoeten, dewijl de keizer verlangt in de overeenkomst te zien opgenomen, dat hij de fondsen afrentelijk moet om de bank uit te geven; hetgeen de bank niet wil doen, want als knoetend voor haar behoeft en een ander instel begeert, waargover de heer Fernes thans moet onderhandelen. Mislukt deze onderhandeling tegen de volharding des keizers, nlsdan zou de aankoop van renten, waargover zoo veel is gesproken, geheel te niet kunnen gaan.

Prins Jales de Polignac, de bekende minister van wijlen koning Karel X, is laatstleden nacht te St. Germain en Lave, alwaar hij sedert twee jaren afgezonderd leefde, overleden. Van de gevolgen van de jicht. De prins was in 1780 geboren en leefde 70 jaren oud. In het begin der maand was hij breeder de hertog de Polignac, overleden. Na is van de drie broeders nog alleen in leven de graaf Malchior de Polignac, vroeger adjudant van Karel X en oud-gouverneur van Fontenoy. De prins laat zes kinderen na.

